

NYKÖPINGS KOMMUNS

BIBLIOTEKSPLAN

2024-2027

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Nyköpings kommuns biblioteksplan 2024-2027
Diarienummer	KFN23/47, KK23/531
Kategori av styrdokument	Aktiverande
Fastställt av	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum	2023-12-12
Giltighetstid	År 2024-2027
Omfattar	Kommunala bibliotek
Dokumentansvarig	Kultur- och fritidsnämnden
Uppföljning	2027

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	1
2	SYFTE MED BIBLIOTEKSPLANEN	1
3	STYRDOKUMENT	1
4	BIBLIOTEKENS UPPDRAG ENLIGT STYRDOKUMENTEN	1
4.1	Bibliotekslagen	1
4.2	Övriga styrdokument	1
5	NYA FUNKTIONER FÖR BIBLIOTEKEN I ETT FÖRÄNDERLIGT SAMHÄLLE	4
5.1	MIK och källkritik	4
5.2	Digital delaktighet	4
6	VERKSAMHET OCH LOKALER	5
6.1	Nyköpings Stadsbibliotek	5
6.2	De kommunala skolornas bibliotek	5
7	NYKÖPINGS STADSBIBLIOTEKS FOKUSOMRÅDEN UNDER PLANPERIODEN	7
7.1	Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden i högre utsträckning än tidigare arbeta utifrån användarnas behov och önskemål	7
7.2	Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden stärka det läsförmedlande och språkutvecklande arbetet för barn och unga	7
7.3	Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden arbeta för att stärka bibliotekets roll som kunskapscentrum	8
7.4	Nyköpings Stadsbibliotek ska under perioden stärka arbetet för nationella minoriteter och mångspråk	8
7.5	Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden stärka arbetet för personer med funktionsnedsättning	9
7.6	Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden stärka den uppsökande verksamheten	9

8 SKOLBIBLIOTEKENS PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN UNDER PLANPERIODEN	9
9 SAMVERKAN	10
10 ÄNDRINGSHISTORIK	11

1 INLEDNING

Biblioteksplan för Nyköpings kommuns bibliotek har skrivits på uppdrag av Kultur- och Fritidsnämnden. Planen gäller för Nyköpings Stadsbibliotek samt de kommunala skolbiblioteken i Nyköpings kommun.

2 SYFTE MED BIBLIOTEKSPLANEN

Syftet med denna plan är att fastslå riktning för Nyköpings kommuns bibliotek under perioden 2024–2027. De kommunala biblioteken ska utgå från planen, tillsammans med de årliga överenskommelserna med nämnderna, vid utformande av verksamhetsplan varje enskilt år.

3 STYRDOKUMENT

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka enligt Bibliotekslag (2013:801). Utöver bibliotekslagen utgår biblioteksplanen också från följande dokument: Skollagen, Unescos folk- och skolbiblioteksmanifest, FN:s konvention om barnets rättigheter, Nyköpings kommuns Vision 2040, Nyköpings kommuns Hållbarhetsprogram, Kulturpolitisk policy för Nyköpings kommun och Nyköpings kommuns Landsbygdsstrategi.

4 BIBLIOTEKENS UPPDRAG ENLIGT STYRDOKUMENTEN

4.1 Bibliotekslagen

Bibliotekens ändamål beskrivs i Bibliotekslag (2013:801), där det står att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. De ska också främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information. Biblioteken ska också ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska. Kommunerna är huvudmän för folkbibliotek och kommunala skolbibliotek.

4.2 Övriga styrdokument

Utöver bibliotekslagen styrs skolbiblioteken även av **skollagen och läroplanerna**. Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. I läroplanerna för respektive skolform föreskrivs att rektor ansvarar för att: "skolbibliotekets verksamhet används som en

del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens”.

Skollagen reglerar i dagsläget inte skolbiblioteksbemanningen men i flera av skolans kursplaner, både på grundskolan och på gymnasiet, finns det i det centrala innehållet flera beröringspunkter mellan skolbiblioteket och skolbibliotekariens arbete kopplat till undervisningen. Ett tillgängligt och bemannat skolbibliotek är en del av skolans kompensatoriska uppdrag. Detta genom att ge alla elever möjlighet att ta del av information som är relevant utifrån skolans undervisning och samtidigt målgrupps- och åldersanpassad. Skolbiblioteket kan genom sitt utbud vara en aktiv del av det språkutvecklande arbetet i skolan. God språklig förmåga är en förutsättning för att kunna ta till sig undervisning, delta i socialt samspel och medverka aktivt i samhället. Skolbibliotekarien verkar för läsglädje, läsutveckling och läsoplevelser. I arbetet med elevernas läsning och läsutveckling kan skolbibliotekarien även använda sin ämneskompetens i medie- och informationskunnighet (MIK). Det kan till exempel innefatta bibliotekskunskap, informationsökning samt hur man bedömer och använder information med ett kritiskt förhållningssätt.

Unescos biblioteksmanifest beskriver folkbibliotekets uppdrag: Folkbiblioteket ska som lokalt kunskapscentrum göra all sorts kunskap och information lätt tillgänglig för sina användare. Folkbibliotekets tjänster är till för alla, oberoende av ålder, etnisk tillhörighet, kön, religion, nationalitet, språk eller social status. /.../ Material och tjänster bör omfatta alla typer av lämpliga medier och moderna tekniska lösningar såväl som traditionellt material. Hög kvalitet samt anpassning till lokala förutsättningar och behov är en grundläggande förutsättning. Materialet ska spegla nutida trender och samhällsutveckling, likaväl som minnet av mänsklighetens tidigare strävan och fantasi. Folkbibliotekets samlingar och tjänster ska inte vara föremål för någon form av ideologisk, politisk eller religiös censur eller för kommersiella påtryckningar.

Nyköpings kommuns Vision 2040 är vägledande för oss som kommunal verksamhet. En av fyra punkter i visionen är ”Här blir du inspirerad och uppmuntrad till kreativitet, utveckling och samarbete. Folkbibliotekens verksamhet ska bidra både till inspiration, ökat lärande och utveckling samt ökad gemenskap invånare emellan”.

Nyköpings kommuns hållbarhetsprogram utgår från **Agenda 2030**. Bibliotekets verksamhet bidrar på många sätt till genomförandet av de 17 globala målen för hållbar utveckling som Sverige tillsammans med alla övriga 192 medlemsländer i FN åtagit sig att genomföra till år 2030. Agenda 2030 omfattar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska-, den sociala- och den miljömässiga dimensionen. Genom bibliotekets inneboende cirkulära uppdrag, som bygger på utlån och att många människor delar på samma resurser, bidrar verksamheten till både miljömässig och ekonomisk hållbarhet, till exempel mål 12 Hållbar konsumtion och produktion och mål 13 Bekämpa klimatförändringarna. Genom att erbjuda ett tillgänglighetsanpassat och kostnadsfritt utbud av media,

tjänster och aktiviteter där människor får möjlighet till lustfylld läsning, kulturupplevelser, bildning, digital delaktighet med mera, bidrar biblioteket också till social hållbarhet i form av till exempel mål 4 God utbildning för alla, mål 10 Minskad ojämlikhet och mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen.

Programmet för social hållbarhet konstaterar att en socialt hållbar samhällsutveckling på lokal nivå handlar om att minska omotiverade skillnader i människors livsförutsättningar och villkor. Det offentliga rummet, fritidsaktiviteter, kultur och rekreationsområden skapar mötesplatser som stärker samhörigheten och knyter samman kommundelar och stadsdelar. Dessa ska vara tillgängliga för alla invånare oavsett funktionsvariation. Detta stämmer i högsta grad in på folkbibliotekens uppdrag. För folkbibliotek är det grundläggande att alla människor ska kunna ta del av kunskap och litteratur på samma villkor. Programmet beskriver också det arbete som kommunen ska utföra för de nationella minoriteternas kulturer och språk: Att stödja de nationella minoritetsspråken så att de hålls levande innebär att de nationella minoriteterna ska ges möjligheter att tillägna sig, bruka och utveckla sitt modersmål och en egen kulturell identitet. Nyköpings Stadsbibliotek kommer att stärka arbetet för nationella minoriteter under planperioden, se mer under rubriken *Fokusområden*. I programmet för social hållbarhet står också: I Nyköpings kommun ska HBTQ+ personers fri- och rättigheter stärkas och diskriminering aktivt och systematiskt motverkas. HBTQ+ personers lika möjligheter till goda levnadsvillkor i livets alla skeden ska säkerställas. Varje människa är unik, men människovärdet är lika. Nyköpings Stadsbibliotek arbetar för detta mål bland annat med en regnbågshylla. Regnbågshyllan finns för att det ska vara lätt för besökare att hitta böcker och andra medier med HBTQ+ perspektiv. Böckerna i regnbågshyllan är i huvudsak dubletter och finns i regel även med andra hyllplaceringar i biblioteket. Genom ett aktivt och medvetet arbete med inkludering kan biblioteket skapa en miljö och verksamhet där så många som möjligt kan känna sig välkomna, bekräftade och trygga.

Tillgång till kultur för barn och unga och personer med funktionsnedsättning betonas också i **Kulturpolitisk policy för Nyköpings kommun**: Kultur- och föreningslivet i Nyköping ska vara tillgängligt för alla. Barns och ungdomars rätt till kultur sätts främst. Personer med funktionsvariationer och äldre ska utan hinder kunna delta i kulturlivet. Barn och ungdomar såväl som personer med funktionsnedsättning ingår i folkbibliotekens prioriterade grupper och vi kommer under perioden att stärka vår verksamhet för båda dessa grupper, se Fokusområden.

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller Barnkonventionen som den också kallas, är sedan 1 januari 2020 del av svensk lag och ska vara vägledande för all offentlig verksamhet. Att arbeta enligt Barnkonventionen innebär bland annat att se barn som kompetenta och autonoma individer som har rätt att vara delaktiga och ha inflytande i samhället. Enligt Barnkonventionen har barn och unga rätt att till fullo delta i kulturlivet. Det innebär också att barn och unga ska ha möjlighet att

påverka kulturområdets utformning. I biblioteksverksamheten kan flera av barns och ungas andra rättigheter realiserars, så som rätten till information, rätten till ett privatliv, rätten till vila, fritid, lek och rekreation samt rätten till att utforska sin identitet. Barn har rätt till yttrandefrihet och information och ska kunna söka, motta och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer. Folkbiblioteken har barn och unga som en prioriterad grupp och Nyköpings Stadsbibliotek kommer under planperioden att stärka arbetet med läsfrämjande för barn och unga, se Fokusområden.

Genom våra uppsökande verksamheter Boken kommer - en tjänst där personer som inte själva kan ta sig till biblioteket får media hemlevererad - och Bokbussen når vi redan idag många personer utanför staden i Nyköpings kommun. Under planperioden kommer vi dessutom att utöka aktiviteterna på Bokbussen - digital hjälp såväl som programverksamhet. Detta gör att vi arbetar i enlighet med **Nyköpings kommuns Landsbygdsstrategi**: Staden och landsbygderna kompletterar varandra och bidrar till att Nyköping är en attraktiv kommun. Utvecklingsarbetet ska utgå ifrån kommunen som helhet och använda de förutsättningar som finns på bästa sätt. /... / Kultur- och fritidsaktiviteter som berikar livskvalitet och stärker sammanhållningen gör en plats mer rustad för framtiden.

5 NYA FUNKTIONER FÖR BIBLIOTEKEN I ETT FÖRÄNDERLIGT SAMHÄLLE

5.1 MIK och källkritik

Medie- och informationskunskap blir ett allt viktigare uppdrag för biblioteken. Tidigare ägnade bibliotekarier mycket tid till att söka fram information som efterfrågades av bibliotekets besökare. Idag när det blivit enklare för alla att söka information själva, behöver biblioteken i högre grad bidra med kunskapen om vilken information som är tillförlitlig. Detta kan göras av folkbibliotek genom information till besökare och exempelvis databaser, kurser och föreläsningar.

Skolbibliotekarien jobbar på olika vis aktivt med MIK för att eleverna ska ha kunskap om och verktyg att använda vid informationssökning, källkritik och nätetik.

5.2 Digital delaktighet

Tillgång till information samt deltagande i samhället förutsätter idag en digital grundkunskap. Många samhällstjänster är digitala och informationssökning såväl som kommunikation sker till stor del digitalt. Digitaliseringen går snabbt och förväntningarna på medborgarnas kompetens är höga. Att vägleda i grundläggande digitala verktyg och funktioner är därför en viktig del av bibliotekets demokratiska uppdrag. Bibliotekets medarbetare ser i en analys av

förändringar under den senaste planperioden en ökad efterfrågan på vår tjänst Digitala hjälpen, fler besökare som behöver göra ärenden i digitala system och ökad användning av digitala tjänster. Nyköpings Digidelcenter som är en del av Nyköpings Stadsbiblioteks verksamhet ska fortsätta arbeta med digital delaktighet och särskilt sträva efter att nå personer i våra prioriterade grupper.

6 VERKSAMHET OCH LOKALER

6.1 Nyköpings Stadsbibliotek

Nyköpings Stadsbibliotek har fyra bibliotek: Huvudbiblioteket på Culturum centralt i Nyköping är öppet alla vardagar, lördagar förutom en kortare period under sommaren, samt söndagar under vinterhalvåret. I foajén finns bibliotekets dagstidningar samt läsplatser.

Ombyggnad av Culturums foajé ska genomföras under planperioden. I första hand kommer ombyggnaden att syfta till ökad överblick och därmed ökad trygghet i foajén.

Stigtomta bibliotek är en filial belägen i Stigtomta skola och biblioteket är ett kombinerat skol- och folkbibliotek. Filialen har meröppet alla dagar förutom under en sommar- respektive julperiod. Meröppet innebär att besökare kan gå in med passerkort och använda biblioteket utan att det är bemannat. Två eftermiddagar i veckan finns bibliotekarie eller bibliotekspedagog från Stadsbiblioteket på plats för vägledning, därutöver arbetar också en skolbibliotekarie i biblioteket under skoltid.

Bokbussen är ett mobilt bibliotek som besöker över 100 hållplatser i Nyköpings kommun. Turerna går till allmänhet samt till förskolor, skolor och fritidshem. 2023 togs en ny bokbuss i drift. Den nya bussens utformning och inredning möjliggör en bredare biblioteksverksamhet på bussen. Ett utskjutbart parti och fler sittplatser möjliggör mer programverksamhet. Bättre nätverk och plats för besöksdator möjliggör fler tjänster, så som Digitala hjälpen. Under planperioden görs en översyn av bokbussverksamheten utifrån de nya förutsättningarna och utifrån målsättningen att i ännu större utsträckning främja barns och ungas fritidsläsning.

Brandkärrs bibliotek är en filial som ingår i Mötesplats Brandkärr och som började byggas upp under 2023 i Träffens lokaler. Vid denna tidpunkt är biblioteket bemannat under Mötesplats Brandkärrs öppettider. Brandkärrs bibliotek och Mötesplats Brandkärr erbjuder många aktiviteter, till exempel barnbokcirkel på arabiska, digitala hjälpen, språkcafé och sagostunder.

6.2 De kommunala skolornas bibliotek

Den kommunala grundskolan för årskurs F-6 består av femton skolenheter med totalt tjugotvå skolbyggnader. Skolbiblioteksverksamheten för eleverna på dessa skolenheter är inte likvärdig. Skolbibliotekslokalerna och dess utbud varierar stort.

I tre skolområden finns fackutbildade bibliotekarier och/eller pedagoger med större delen av sina uppdrag som skolbibliotekarier. I övriga områden jobbar pedagoger eller annan personal med att sköta skolbiblioteken i varierande omfattning av deras tjänst. Skolbibliotekarierna har möjlighet att skapa konton i Legimus för elever i det egna skolområdet. Övriga elever hänvisas till stadsbiblioteket för att få hjälp med tillgång till tjänsten.

Nyköpings högstadiums bibliotek är fördelat på två byggnader och så även skolbiblioteket. Två heltidsanställda bibliotekarier driver verksamheten som riktar sig till cirka 1000 elever och 170 anställda. Skolbiblioteket är en integrerad del av den pedagogiska processen där särskilt fokus läggs på läsfrämjande åtgärder, elevernas eget skrivande, informationssökning och källkritik. Mediebeståndet är anpassat till elevers olika behov. Elever med läshinder har möjlighet att via skolbiblioteket få tillgång till MTM:s digitala bibliotek, Legimus.

Aktuell bemanning HT2023 i den kommunala grundskolan

Grundskolan och Anpassad grundskola har totalt ca 5.000 elever i åk F-9.

I Nyköpings kommun finns tjugofyra skolhus med elever i åk F-9, fördelade i åtta skolområden (skolområde A-H). Bemanning finns i olika grad i fyra områden med personal anställda i huvudsak som skolbibliotekarie:

- Område B, 1.0 tjänst, 3 skolhus (inklusive anpassad grundskola)
- Område D, 1.6 tjänst, 3 skolhus (inklusive det integrerade skol- och folkbiblioteket)
- Område E, 1.0 tjänst, 3 skolhus
- Område G, 2.0 tjänst, 2 skolhus (inklusive anpassad grundskola)

Nyköpings gymnasiums bibliotek är en resurs för cirka 1.750 elever och cirka 290 anställda. Verksamheten drivs av två bibliotekarier som i samverkan med pedagoger bland annat ger eleverna kunskaper i att söka, bedöma och kritisk granska information. Mediebeståndet är anpassat till olika behov och elever med läsnedsättning har tillgång till Legimus. Genom exponering och berättande om litteratur bidrar bibliotekarierna till det läsfrämjande arbetet.

Campus Nyköpings bibliotek är ett renodlat kursbibliotek och avsett för dem som studerar där. Här finns framför allt kurslitteratur för dem som lär sig svenska. Idag ges service till cirka 600 studerande och 60 pedagoger. I biblioteket erbjuder studie- och yrkesvägledare regelbunden hjälp till de studerande med vägledning i studieval samt ansökningar till studier. På Campus finns studieplatser i lugn miljö.

7 NYKÖPINGS STADSBIBLIOTEKS FOKUSOMRÅDEN UNDER PLANPERIODEN

7.1 Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden i högre utsträckning än tidigare arbeta utifrån användarnas behov och önskemål

Bibliotekslagen säger att *Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov*. Vi behöver ta reda på användares behov och önskemål, så att vi anpassar verksamheten för dem den är till för. Ett inledande arbete har gjorts i samband med utformandet av denna biblioteksplan. I en enkät ställdes frågor om vad våra användare uppskattar mest med biblioteket idag och vad som skulle få de svarande som inte är användare idag att bli det, samt förslag på hur verksamheten kan bli bättre. Över 400 personer svarade - digitalt, på biblioteket samt i samband med uppsökande aktiviteter. De flesta svarande framhåller stadsbibliotekets breda utbud och trevliga och kunniga personal. Ett vanligt önskemål är mer av sådant vi redan gör. Vi ser också i ett antal av svaren förslag på aktiviteter som redan finns, vilket de svarande alltså inte känner till. Detta bekräftar biblioteksmedarbetarnas analys att vi behöver arbeta för att nå ut till fler med vad vår verksamhet erbjuder. Vi ska under planperioden fortsätta att fråga användare och potentiella användare om behov och önskemål. Vi ska också ge fler användare kunskap om möjligheten att påverka bibliotekens bestånd genom inköpsförslag, inte minst användare inom de prioriterade grupperna personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska samt barn och unga. Detta genom mer lättbegriplig information, som också ska översättas till flera språk.

7.2 Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden stärka det läsfrämjande och språkutvecklande arbetet för barn och unga

Folkbiblioteken ska enligt bibliotekslagen ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar. I Kulturpolitisk policy för Nyköpings kommun står att Barn och ungdomars rätt till kultur ska sättas främst. I Nyköpings program för social hållbarhet står det att *alla barn och unga ska ha möjlighet till en aktiv fritid och kunna delta i kultur- och fritidsaktiviteter på lika villkor och utifrån var och ens förutsättningar. Det främjar en god och jämlik hälsa och delaktighet från tidig ålder*.

Nyköpings Stadsbibliotek kommer under planperioden stärka arbetet för att främja barns läsning och språkutveckling i samverkan med andra aktörer inom och utanför kommunens organisation. Under planperioden ska möjligheten till en

bredare kommungemensam satsning på läsfrämjande och språkutveckling utredas. Utredningen genomförs med en ambition att skapa förutsättningar att påbörja arbetet med att stärka detta redan inom planperiod. Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden i samverkan med kommunens skolor formulera en tydligare ansvarsfördelning vad gäller läsfrämjande verksamhet för barn och unga.

7.3 Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden arbeta för att stärka bibliotekets roll som kunskapscentrum

Bibliotekslagen säger att det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Folkbiblioteken ska också främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteket spelar en viktig roll i samhällsutvecklingen genom att erbjuda resurser och möjligheter för invånarna att utveckla sina intressen, kunskaper och kompetenser. Genom bland annat författarsamtal, föreläsningar och rum för samtal och debatt bidrar biblioteken till en dynamisk och integrerande miljö där människor ges möjlighet till upplysning och kunskapsutbyte. För att möjliggöra denna förstärkning ska biblioteket verka för att öka samarbeten och skapa nätverk kommuninternt och med externa parter såsom föreningsliv och andra samhällsaktörer. Under planperioden ska biblioteket arbeta för att stärka sin roll som nav för kunskap, med syfte att skapa goda förutsättningar för lärande på både individ- och samhällsnivå.

7.4 Nyköpings Stadsbibliotek ska under perioden stärka arbetet för nationella minoriteter och mångspråk

Ur Bibliotekslagen: *Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska.* Under 2023 har påbörjats en särskild plan avseende arbetet för nationella minoriteter och samverkan med representanter för de nationella minoriteterna har inletts. Aktiviteter i samverkan med representanter för övriga nationella minoriteter kommer att planeras och genomföras under planperioden. Befolkningsstatistiken visar att ett flertal språk ökar i Nyköpings kommun. Det är viktigt att biblioteket erbjuder media på dessa och andra språk. För att stärka arbetet med mångspråk kan exempelvis fokusgrupper sättas samman och bidra med inköpsförslag gällande media på andra språk än svenska. I stärkandet av mångspråk ser vi även potential i den nya filialen Brandkärrs bibliotek som öppnat under 2023. Huvudbiblioteket och Brandkärrs bibliotek ska växelverka med aktiviteter såsom sagostunder och digital hjälp på svenska och på andra språk. Vad gäller digital delaktighet för personer med annat modersmål än svenska, ska Stadsbibliotekets verksamhet Digidelcenter samverka med andra enheter inom kommunen för att nå fler i målgruppen.

7.5 Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden stärka arbetet för personer med funktionsnedsättning

Ur Bibliotekslagen: *Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.* Även i denna förflyttning kan fokusgrupper hjälpa oss att anpassa biblioteksrummet och bibliotekets tjänster och göra våra lokaler, vår media och våra tjänster mer lättillgängliga. Vårt arbete med digital delaktighet genom verksamheten Digidelcenter ska också rikta sig tydligare mot personer med funktionsnedsättning.

7.6 Nyköpings Stadsbibliotek ska under planperioden stärka den uppsökande verksamheten

Idag finns stora möjligheter att ta del av biblioteket i digital form. Dock är det tydligt både från enkätsvar och i det dagliga arbetet att våra användare också värderar det fysiska mötet och fysisk media högt. Det är viktigt att även de som har svårt att komma till biblioteket kan få tillgång till media och att det finns ett biblioteksutbud även för kommuninvånare utanför centralorten. Bibliotekets medarbetare konstaterar att en förändring som pågår är att vi i större utsträckning behöver finnas där användarna finns, till exempel delta i större evenemang. Det kommer också att innebära att vi ökar vår samverkan med andra verksamheter i kommunen. Vi ska under planperioden nå ut bättre med vår Boken kommer-verksamhet till personer med annat modersmål än svenska. Inom centralorten Nyköping ska vi också fortsätta arbeta uppsökande med våra bibliotekscyklar.

8 SKOLBIBLIOTEKENS PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN UNDER PLANPERIODEN

Under planperioden kommer den kommunala grundskolan och gymnasiet formulera en gemensam verksamhetsbeslutad skolbiblioteksplan. Planen beskriver skolbibliotekets och skolbibliotekariens uppdrag och ger en överblick kring vilka förväntningar som finns på skolbiblioteksverksamheten under läsåret.

Nedanstående utvecklingsområden kopplade till skolbiblioteken är prioriterade:

- Ökad skolbiblioteksbemanning i förhållande till antal elever, antal pedagoger samt antal skolhus som avses att bemannas.
- Implementeringen av ett gemensamt bibliotekssystem för alla skolor i grundskolan och gymnasiet.
- Fortsatt utveckling av samarbete mellan skolbibliotekarier och pedagoger kopplat till skolans och fritidshemmets undervisning.
- Fortsatt utveckling av samarbete mellan skolbibliotekarier i grund- och gymnasieskolan kopplat till skolans undervisning.

- Utveckla samarbetet mellan skolbibliotekarier och ledningslag kopplat till läsårsplanering och uppföljning av skolbiblioteksverksamheten.
- Ta fram riktlinjer samt fatta beslut kring uppföljningen av skolbiblioteksverksamheten på enhets- och divisionsnivå. Uppföljningen blir en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.
- Att skolbiblioteket blir en aktiv del av arbetet med Språkplanen.
- Utveckla metoder för elevers och pedagogers delaktighet i verksamhetens utformning.

Campus Nyköpings bibliotek ska fortsatt vara en resurs som kursbibliotek och en plats för studier. Fortsatt stöd av studie- och yrkesvägledare kommer att finnas i biblioteket.

9 SAMVERKAN

Biblioteken inom Nyköpings kommun ska samverka. Folkbiblioteken och skolbiblioteken har många beröringsområden. Under planperioden finns behov av att upprätta en samverkansform på ledningsnivå som innefattar folkbibliotek, skola och campus för att skapa bättre förutsättningar för samarbete mellan verksamheterna som alla hör till olika divisioner i kommunen. Gemensam uppföljning, analys och utveckling ska planeras.

10 ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum